Ն. 3308 1896 ՄԱՅԻՍ 23 ԲԻՆԱՇԽԷՆԳԻՀ 1313 ԶԻԼԻՃԱԼ 22 ՕՆ ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԳՈՆԷ ԹԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ԿԱՌԷ	6 ԿԱՌԷ	3 ԿԱՌԷ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ թիւն 20 ղրուշ է

{صاحب امتیاز: جیولکیان}

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱ ՐԸ

Լինելի, Հնի վէ Յինի տարիվէ ղր. 5
Կիւնեալ տարիվէ 11ի 10բ. հա. » 3
Մէվասը նէֆիյա տարը պէնալէր մէհէանէն գապուլ օլունէաղ վէ տէրք օլունմայան եվրաղ իսաէ օլունմայէաղ

Իսարէխանէօի Սթամպօլա Գապը Ալի ճասաէֆինէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասանա տը։ Քեսֆիվէի մէվասա հաղդնա կազէթանէն տարիվ վէ մէսելա

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄՕՍԳՈՒԱ ԴԱԶԱՄԸ

Մոսգուատան Բէօրէյնէ Զայրոնէ նամ Ալեքսան կոլթասընա իշար օլունարէնա յիրդ. կէլէն ճուսատա էրթէսի կիւնիւ Մոսգուանէն Գօտինաքի մէյատանէնատա վուգու գալան գազատան Ֆէլագքէթզէ գալարէն մրգասրը 2700 քիլիմէտր իգոյնէ պուլունմըշ տը։

Սալիվ օլուսը իւզրէ, Բուսիա Զարը հիքմէտի նիզոլա հաղրէթլէրինին թան թաղունմա բէսսի միւնասէպէթիյէ, մէզքիւր ճուսատա էրթէսի կիւնիւ զիքր օլունան մէյատանա էհալիյէ մախսուս չէնլիգլր իմա օլունաճաղը, վէ 500000 քիլիմ թասմ վէրիլիպ, բէսմը մէզքիւրէ եամիկնը օվամգ իւզրէ, պիրէր տէ զիզլմէթ գատէ թէվղի իսէլէճէկի ճիհէթլէ, իւք ագչամատա 100000 քիլիմի միթճավուզ էհալի մահալը մէզքիւրէ կէլէրէք, կէճէկի օրատա կէչիրմիլէրիր։ Քիտրը վէ էրքէք պիր չօգ քէօյլիւէր 100 քիլօմէթրուզ մէսաֆէէն Գօտինաքի մէյատանա վիւրուա իթմիյէր իսի։

Եվվէլ մէզքիւրաէ էհալի մէրգումէյէ թէվղի օլունմագ իւզրէ, 165000 լիպրա սօմուզ օսուճուզը (սոխոն), 400000 լիթրա պիրա, 250000 լիթրա պալ չէրպէթի վէ էքմէք վէ սարբէ թէսարիք իսիվիչ օլուսը կիպի, լէվզիմը մէզքիւրէ՝ 500 պին բաքէթ օլուսը հալաէ, մուհաֆէզա իլիւն եարբիմզ օլան 400 ախչապ պարագալարա վաղ իսիվիչ, վէ պու պարագալարը էթրաֆնատա քէօյլիւէր եբելա սուրմզ տը։ Զիքր օլունան բաքէթլէր՝ էքմէք, էթ, սուճուգ, գուրուեմ վէ չէքեր իլէ մինէ հյլէնմիշ պիրէր ժամն քիտաէյի հավի օլուգ, պունլարդն քիֆֆիթի իւզերինէ Գրէմլին սէրայրնդն բէսսի զաղմըշ օլան պիրէր մէնսիլ ատ-բունիկ պաղլանմըշ իսի։

Մէզքիւր մէյատանատա խընճախընճ Թօքլանմըշ օլան պէօյլէ պիր ճէսիմ գալա-գալուգատ ինդիգաթը հիւանի մուհա-ֆազասնա մէմուր օլան զապթի մախ-սուսէ՝ պու վազիֆէսինի թէմամզլա հյ-ֆա իսիվէմէսինէն գօրգարագ, տիկէր տաի բօլիսէրէլէ գազազալարատան տախի պու մէմուրիյէթէ թային օլընմալարընը թալեպ իթմիշ օլաուզնատա, տապահ ա-լաֆը. տաթ 8տէ իշպու բօլիս հէյէթի՝ մահալը մէզքիւրէ միւվասէլէթ էյլէմիշ տը։

Գալէտաէ զիքր օլընան պարագալա-րըն հիքմարնատա ճանագ պիր գաչ մէթ-րօ ուզատատ, եիւզպնլէրճէ էհալիյինդն կէզինէրէք հավայա չզարաճաղը թաղ-ատան մէզքիւր պարագալարը մուհաֆա-զա իթմէք իչիւն, 8 մէթրօ ատբինլիքատէ վէ 50 մէթրօ գատար էնլիլիքատէ պիր հէյնէք գազլըմշ օլմազլա, իչթէ պու թէտալիր՝ ճուսատա էրթէսի կիւնքի ֆէ-լագաթէ ասպպէյէթ վէրմիշ տը։ Շէօյ-լէ քի, օրալարատա խընճախընճ եզզըմշ օլան էհալի պիրպիրինի իթիպ տիւր-թիւլթիրճիկի օրատատ պիր չօգալարը միւվազնէլէրինի զայպ իսէրէք մէզ-քիւր հէնթիկ ատօքիւլմիշլէր, վէ պունլարդն արգասը սըրա սատիր պինլէրճէ խալ կիւրիւյիշ իսէրէք վէ նախատ ան-ենի Ինէրէք հենթէյէ տիւշենլէրին իւ-շերինէ պատրաստ չիյնէմիշլէր տը։

Պիր իքի տաղիգա կէչէր կէչմէզ, գու-լալարատ ամը ամը պաղրըշշ ատէյէրի կէ-լինէ, հէր թարաֆտան մուտավէնէթ ակիթիմիլէր, վէ կէօզլէրէ իլիշէն ատ-չէրի մէնգարէլէր իլէ օիւրուր վէ չա-սիմանի ատալէրի իչինատ գուլալարատ ակիթիշէ ամը ամը տամ՝ տամ ատյու իսիթիմատա ֆէրեատալարը էյլենճէյլերէ պիթթապի խիթամ վէրտիրմիշ տը։

Գու տիլիրաշ հատիսէաէն խապէր տա-լանլար՝ քիմիսի արապա իւէ վէ քիմի նայա օլարագ, վագանդն մանալը գու-հուրի օլան Գոտինաքի մէյատանընա կիթ-միշլեր տիր։ Կիրիպ տէ օ տիլիրաշ մէն-զարէի կէօրէնլէրտա՝ ֆէվզէլատ թէէ-սիրատ հասրլ օլմուշտր։ Պիր իքի տատ եվվէլ պիր իչի ու սէֆա մէյատանը հալին-ատ պուլունան պու եէր՝ բէք աղ զէման իչինատ պիր մաթէմատանէ հիւքմիրի տա-զէ։ Վէ միւզեյյէն վէ պէօյիւք քէրե-եվիթլէր վէ չզմալար զամանատա պիր ռիսիյլէ Հանեատան չէքիլէն պիր Թելէկրաֆտան անլայըմշ տը։

—Կիրիտ վալիի սապրգը տեվ-Թուրքան բաշա հաղրէթլէրի՝ ֆա-միլեատը իլէ պիրլիքատէ, տիւն սա-պահ Մեսաժբրի Մարիթիմ գում-բանեասընդն ժիրոնդ նամ վապորը-յա չէհրիմիզէ կէլմիշ տը։

— Թիւրքիատա ֆապրիգալար Թէէսիսի վէ Թէէսիս օլունմըշ օլան ֆապրիգալարընդ իշլեթիլմէսի հագ-գընատ նաֆիտ նէգարէթի մէմուր-լարընդան պիր զաթը գալէմէ ա-պրդը նիզամամէ՝ Թէտգիգ օլուն-մագ իւզրէ Նաֆիա նէգարէթի ֆէնն գալէմինէ հէվալէ օլունտրդը, վէ լազմ կէլէն Թէտգիգաթընդ իճրա-սըյա վէ լայիհասընդն Թանդիմիյ-լէ Թէքրար մագամը նէգարէթէ Թագտիմ իտիլտիկի, վէ մէզքիւր նիզամամէ իլէ էվրագը սարէսի՝ Պապը Ալիյէ կէնճաէրիլմէք իւզրէ պունլանդը իշտիմիշ տը։

—Գըրմզդը տէնիզատ քեռին Թէ-հաֆֆուզխանէլերի մուայենէ վէ Թէֆթիշ իթմէք իւզրէ օ Թարաֆա կէօնտերիյէն ատքթ. Սթեգուլ ավ-ատէթ իթմիշ տը։

—Իթալիա Թէպասընատ 54 նումուս էրքէք վէ գատրն Թէաթ-րօ օյունճիլարը չէհրիմիզատ իճ-բար լուպիյատ իթմէք իւզրէ տիւն Տէրսատէթ կէմիյէր տը։

— Ինկիլթէրա գօնսօլոսխանէսի քեռաթիպէրինտէն Մ. Ճէյմս Դամբ-պել Գալվէր 70 եաշընատա օլտրզը հալատ վէֆաթ իթմիշ տը։ Մու-մաիլէյհ պիր խայլի միւտատէթ Զա-նագ Գալտատ թիւճճարլըգտա մէշ-զուլ օլուպ, Ամերիգա վիս գօնսօլոս-լըզընը տախի իյֆա իթմիքէն սօնրա, 15 սէնէատէն պէրու Տէրսատ-էթ գօնսօլոսխանէսինատ մէմուր պուլընմագատա իտի։

—Ֆրանս կամպօթը Հիւմայունը Պէյրութ լիմանընա վասլ օլմուշ տը։

—Գալաթատա Բըմբրքէօր գում-բանեասը իտարէխանէսինէն վու-գու պուլտրզընը տիւնքի Խելսէմիզ-ատ եաղմշ օլտրզմրզ սըրգաթատան տօլայը, Մ. Գարաճանընը խըտմէթ-քեսրը իլէ տէրունինտէն բարա սըր-գաթ օլընան գացանընդ անախթա-ըընը եաբմագ իչիւն 10 կիւն գա-ցանընդ քիլիտինի եանընատա ալգօյ-մուշ օլան խասքէօյիւ չիլինկիր Գը-ըիգոր տախի տէրտէթ իտիմիչլէր տիր։

—Գատը քէօյիւնատ Սէրասքէրը էսպագ միթեվէկա Բրիգա բաշա-նընդ քէօշկիւ ճիվարընատա պիր Բում չօճուզը տիւն ուշուրթմա ուշուր-մագատա իքէն, կէրի իլերի կիթաի-կի սըրատատ իւզրէրի աչզգ պուլընան պիր պօսթան գուլյուսընա տիւշէ-ըէք զարգ ու Թելէֆ օյմուշ տը։

—Ըրխթըմ Գումբանեասը սահի-պը իմիթյագ վէքիլի Մ. Կրանէնին զեվճեսի իլէ օղլու՝ տիւն Տէրսատ-էթ կէմիյէր տը։

—Գալաթատա բօլիս մէմուրլա-ընատ Զեյա էֆ.յէ գաթլ գատ-ը իլէ ըէվօլվէր աթմասընատ տօլայը ճինայէթի միթթեհիմ պուլընան կէմի թայֆասը Մեհմէտ իլէ, մերգումըն ըէֆիֆի պե-լեմիյէ չավուշլարընատ Մահմուտ էֆ.նին մեճրուհիյէթինէ սեպեպի-յէթ վերմէսինատէն տօլայը լիւգումը մուհաքէմէսինէ գարար վերիլէն Ըճեպլին՝ տիւն ճինայէթ Մահքէ-մէսինատ մուհաքէմէսի կէօրիւլիպ, Մեհմէտին 5 այ վէ Ըճեպլին 1 այ հապս իտիլմէսինէ գարար վերիլ-միշ տը։

—Գատը քէօյիւնատ Եէլ Տէյիրմէ-նինատ սաքինէ պիր իսլամ գաբանը։

էվվելքի ագչամ սաաթ 1 սուլարընա-տա խանէսինատ օթուրմագատա ի-քէն, կագ լամպասը՝ իւզերինէ տէվ-ռիլերէք, էլպիսէսի վէ օտանընդ տէօ-չէմէլերի եանմայա պաշլամըշ տը։

Պիչարէ գատրն քէնտի քէնտիսի-նի սօգաղա աթմըշ օլմագլա, օրա-տան կէչմէքատէ օյան գուլյումճը Ֆրանկիլ ադա նամ քիմսէ մէզպու-ռէնին էլպիսէսինի եըրթըպ քէնտի-սինի մուհագագ պիր էօլիմտէն, վէ եէկեանէ սերվէթի օյան խանէ-սինի տախի եանմագտան գուրթար-մըշ օլտրզընը՝ իֆդամ կազէթասը եաս-զլյոր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիրը սապրգը Մ. Լա Ֆիւանդ՝ զեվճեսի վէ մախտումլարը իլէ պիրլիքատէ էվ-վելքի կիւն բաքէ գումբանեասը վաբորընա բաքիպէն Տէրսատէթ-տէն հարաքէթ իթմիշ տիր։

Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպօն իլէ սէֆարէթխանէ քեռաթիպէրինտէն Մ. Պոբ վէ մուվագաթ պաչ Թեր-ճէման Մ. Ուրթէյ վէ Ֆրանսա ժէ-ներալ գօնսօլոսը Մ. Կազէյ, Օսման-լը Պանգասը Թարաֆընատա միւտի-րը ումումի մուավինի Մ. Կ. Օպուս-անօ, միւտիր Մ. Վիլֆինկ, միւխ-Թելիթ գալէմէրին պիրինճի վէ ի-քինճի միւտիրլերի, Սթանպոլ տա-ճէնթեսի միւտիրի իլէ իքինճի միւ-տիրի Մ. Լա Ֆոնթէն վէ Մ. Տալե-ճիօ, Բէժի իտարէսինտէն՝ միւտիրը ումումի Մ. Ֆարնէթթի, միւֆեթ-Թիշը ումումի Մ. Շարնօ, քեռաթիպը ումումի Մ. Նոպլէ, Տուլուզը Ու-մումիյէտէն զբվաիլէ Բրինճիկ տը Հէրվալթ, Մ. Լինտաու, գոնթ տ'Ար-նու, Վիթալ Գուինէ, Օսմանլը Սի-կուրթա գումբանեասընդան Մ. Մաթաս, միւտիր մուավինի Մ. Կը-ռումպէրկ, Սու գումբանեասընդան Մ. Լէոն Սէլիէ վէ պունլարտան մատատ Մ. Էսթայ, Էվեենիտի, Թէրնօ պէյ, Մ. Մավրօգօրտաթօ, Մ. Պարքէր, Մ. Մարթէն տը Բա-լիէր, Մ. Թուպինի վէ սարի զեվաթ վաբօրա գատար կէօնտերիյէ կիթ-միշլեր տիր։

—301 սէնէսինէ մախսուս օյմագ իւզրէ Ալիյէ վէ Մեզահիպ Նէգա-ըէթինճէ թերթիպ վէ Թանզիմ օլը-նըպ Պապը Ալիյէ Թագտիմ օլընան մուամէլաթը հուգուգիյէ սթաթիս-թիգինին Թապընա միւտատէի ա-լիյէ երգան պուլրըլմշ տը։

—Պաչ Գալէ ըէտիֆ Թապուրընդն մահալինճէ իսթիհատմընա լիւգում գալմատըզընատան, սալը վերիլմէսի իչիւն, մագամը ահինատէն իյճագ իտէնլերէ քէյֆիյէթ Թեպլիղ օլուն-մըշ տը։

—Տար իւ Ալէգզէնին գաբու չուգա-տարլըզընա Մեհմէտ Նուրի, վէ ի-քինճի քիթապէթինէ Սիվասը Հիւ-սէյին, վէ անպար մէմուրլըզընա տախի Բիդէլի հաճի Մուսթաֆա է-ֆէնտիլեր Թային օլընմըշլար տը։

—Բուսիա սէֆարէթինին Գէօրգ-նամ մայէթ վաբօրը՝ տիւն Ագտե-նիզ միւթեվեճճիհէն լիմանընմըզատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ֆրանսա ատանմասընտան Նէբ-Բէ-ն զբրհլըսը՝ Թուլոնատան Պէյրութ լիմանընա վասլ օլարագ, Դալէտի Սուլթանիյէյի պերմիթատ սէլամ-լայըպ տեմիրլեմիշ տիր։ Սեֆինէի մէզքիւրէ՝ միրալայ Գիւնեէնին գօ-մանտասը ալթընտա օլուպ, 20 թօ-բու վէ 645 թայֆասը վար տը։

Մեզքիւր զբրհլը՝ կէլտիկի կիւնին ագչամընա գատար մէզքիւր լիման-տա գալտրգտան սօնրա, Ֆրանսա պահրիյէ նէգարէթինէն պա թէ-լէկրաֆ ալտրզը էմրը մախսուս իւ-զերինէ հարէքէթ էյլեմիշ տիր։

—Ալեքսանիա Մաուզեր թիւֆենք-յերի գօմիսիօնընա մեմուր Մահմուտ Շեվքէթ բաշա՝ տիւն Ալեքսանիատան չեհրիմիզ կէլմիշ տիր։

—Բօլիթիգատան, էտեպիյաթ-տան, ֆիւնունատան, Թիճարէթէն վէ զբրաթատան պահս իթմէք իւզ-րէ իզմիրտէ Իզմիր նամբյլա պիր կազէթա նէշր օլունմաղա պաչլա-մըշ տը։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ էօյ-լենտէն սօնրա Մաղնիսատա եարբմ սաաթ գատար ֆընդրգ պէօյիւք-լիկինտէ վէ տահա պէօյիւք օյա-բաղ տօլու եաղմըշ իսէ տէ, պաղ-լարա զանն օյունտրդը տերեճէ խա-սարաթ վերմէմիշ տիր։

—Մէլանիքաէ 18 եաշընատա պիր եահուտի գըզը՝ Թէլեֆը նէֆս իթ-մէք գաստրյա «ասիտ ֆէնիք» իշմիշ իսէ տէ, կէթիրիլն Թապիպ Մարի-ֆէթիյլէ գուրթարըլմըշ տը։

—Գանթար բուսումը՝ իհալէ սու-ըէթիյլէ իտարէ օլընամյրպ, Տէր-սատէթտէ տօզրուտան տօզրույա Շեհր էմանէթի վէ Թաշրարատա պէլեթիյէ տարէրէլերի Թարաֆընատան իտարէսինէ իպթիտար գըլընարագ, պու իշ տարր մէմուրիյնը մախսուս-սէ ինթիխապ վէ Թային իտիլտիս-կինտէն, պունլարդն վազիֆէի մէ-մուրիյէթլերինէ միւթեալիգ ճիւրմ-լերտէն տօլայը վուգու պուլաճագ մուհաքէմէլերինին՝ Շուրան Տէվ-լէթատ վէ իտարէ մէճլիսլերինատ բուլյէթլերինէ գարար վերիլմիշտիր։

—Էվվելքի կէճէ Համիտիյէ քէօ-յիւնին Պօշնագ մահալլէսի սաքին-լերինատէն Մէհմէտ՝ բէֆիգիյլէ չօ-լուգ չօճուգլարը պիրլիքատէ օլտրգ-լարը հալատ եէլ Տէյիրմէնինատ թա-ամ իթմէքատ իքէն, մեճճուլ իւլ իսմ պիր գաչ քիչի՝ իւզերլերինէ հիւ-ճում իլէ սիլահ չէքմէկէ ճիւրաթ իթմիշլեր իսէ տէ, վագատատան խա-պերատար օյան մէմուրիյնը զապրթա թարաֆընատան՝ ֆիրարլարընա մէյ-տան վերիլմէքսիզին ճիւմէնի թու-թումըշ տը։

—Մեքթեպը Միւլքիյէի Շահանէ-նին՝ յունիս իպթիտայարընատ իմ-թիհանը ումումիլերինէ պաչլանա-ճագ տը։

—Իզմիրտ Այաչէհիր-Գարահիսար խաթթը իւզերինատ իչլեյէն ամէլե-նին մզգատը արթըրըլարագ, 6000է իպլաղ իտիլմիշ, վէ ամէլիյաթա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իտիլմէք-տէ պուլընմըշ տը։

—Իզմիրտ Ֆրանսըզճա վէ Բում-ճա օլարագ նէշր իտիլմէք, վէ հու-գուգատան պահիս օյմագ իւզրէ Բը-վէ-ռէ-Տրոս նամըյլա պիր կազէ-թա իմթիյազը Թալեպ օլընտրդը կիպի, պիր տէ վէյսիրէա կազէ-թասը նէշր իտիլմէկէկ իշտիմիշ տիր։

—Գասթամունի քէրէսթէյէրինին կայց քէրէսթէյէրինէ Թէրճիհ ի-տիլպ, կէրէք Տէրսատէթ վէ կե-ըէք իպմիր բիսայարընատա 100ատ 15-20 նիսպէթինատ ֆգալա իլէ սաթըլմագատա իտի։ Մեզքիւր վի-լայէթ էհալիսինին ֆուգարալըզընա մէպնի, օրմանլարատան քէսէճէլերի քէրէսթէյէրին պէհէր մէթրօ մի-քեապը՝ սաիր վիլայէթլերտատ 35-40 ղրշ.ա իհալէ օլունտրդը հալատ, մեզքիւր վիլայէթատ նիհայէթ 20 ղրշ.ա իհալէսինէ գարար վերիլերէք, պա իրատեի Սէնիյէ մեզքիւր գա-բար մեզգրի իճրայէ վագ օլունմըշ իսէ տէ, պիր իքի սենեատէն պերու մեզքիւր վիլայէթին քերէսթէ իհա-լէ պէտելի՝ սաիր վիլայէթլեր կիպի եէնիտէն 35-40 ղշ.ա իպլաղ իտիլ-միշ, վէ եհալի՝ իհալէ ըուսումը սըգ-լէթինէ տայանամայարագ, քերէսթէ քէսմէքատէն սարքը նագարլա, տիւ-չարը գարուրէթ օլտրգլարը կիպի, կալաց թիւճճարլարը տախի բեգա-պեթեպպաչլատրգլարընատան, հեմ օր-ման վէ հեմ բուսումթ հասրլաթընա-տան 100000 ղշ.ատան զիյատէ պիր նօգատան տախի հուսուլէ կէլտիկի՝ գայտարընատան անլաչըլմագլա, վի-լայեթը մեզքիւրէ քերէսթէ իհալե-սի պէտելի՝ բատտեի սապրգասընա թենգիլ օլընմըշ իսէ տէ, Գասթա-մունի քերէսթէյէրինին կէօնտերի-լէճկի եերլեր քերէսթէ իլէ տօլու օյտուղընատան, օրանընդ քերէսթէ իխրաճաթը խայլիճէ տիւշմիշ տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 6 բատտե-լերինատ էտրինէ Գաբուսը ճիվա-ըընատա Սարմայըգ մահալլեսինատ չէյլա Ֆուատ էֆ.նին Թէքքէսինին պաղչէսինատ պուլընան սէմախանէ Թիւրպէ գանտիլինտէն աթէչ զու-հուրիտեբէք, եալընդ մեզքիւր սէ-մախանէ եանտրդը հալատ սէօն-տիրիլմիշ տիր։

—Ֆուգարա գատընլարատան չօ-ճուգ տօզուրճաճ օլանլար իլէ եե-նի տօզան չօճուգլար հագգընատա ֆէնենէ ալտա էպէ վէ մուալիմլեր Թարաֆընատան ամէլիյաթ վէ տրգ-գաթրյթամմէ իճրա օլընմագ իւզրէ, վէլատեթխանէ նամբյլա պիր մահա-լը մախսուս Թէէսիս օլընճաղընա-տան, միւքէմմել պիր վէլատեթխանէ ինչա իտիլինճէյէ գատտը յիմտիլիք Մեքթեպը Թըպպիյէի Շահանէնին պօթանիք պաղչէսի ճիվարընատա պուլընըպ, պիր խայլը միւտատէթ-տէն պէրու նագլիյէ Թապուրը Թա-բաֆընատան Թերք օլունարագ, էր-եեվմ պօշ պուլընան վէ 4 օտա վէ 2 սուֆատան իպարէթ օյան պիր պինա՝ վէլատեթխանէ իթթիխազ օ-լընմագ իւզրէ պու կիւնլերէտ Թա-միր իտիլմէկէ պաչլանճագ տը։

ՊՕՄՕՆԹԻ ԹԻՐԱՍԸ

Պէյօղլընատա Շեյխատ վագը Պօմօնթի պիրա ֆապրիգասընատա եաբըլմագատա օ-լան պիրանընդ մուգիրը օրհէթ պիր Թագըմ էճնէպի մէվատա իլէ գաբըշզ պուլընըպդը, վէ մէզքիւր իչկիլերին խ-Թիմալի՝ չէհրիմզ էհալիսի պէնինատ է-բէյիճէ Թատմիւմ իթմիշ օյմասընա նա-զարէն, մաղարրթը տա օ նիսպէթատ օյաճաղը՝ Թարաֆըմզդա խապեր վերի-լիյոր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Դաղ. Ժողով տիւն Բաթրիգխա-նէտէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Մատթէ-ոս Սրբազան հաղրէթլերինին Թահ-Թը բրյասէթինատ օլարագ ագատը իճթիմա իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ.—Բրէթօրիա էսերլերինին խ-ատօրնի Թալեպ իթմէք իւզրէ Իմիտ Պրունընատա մուգիմ Ֆրանսը էհալիսի-նին՝ Թրանսվաալ հիմնուրիյէթի բէխի Մ. Գրիւկերէ պիր տրզուհալ վերմիշ օ-տուզլարը՝ Եօհաննէսպուրկատան պա Թէ-լեկրաֆ իշար օլընմըշ տը։

Բարիզ.—Ամերիգա Մեճլիսը մէպուսան գօմիսիօնընդն՝ Նիգարակուա գանալընդն հաֆր վէ քիշատընա տիտ պուլընան լայիհայը գապուլ իթմիկի՝ Վաշինկթօն-տան պիլտիրիլիյոր։

Հանոյ (Կիրիտ).—Ֆրանսզ !զբրհլըլա-ը եվվելքի կիւն լիմանատան հարէքէթ իթմիշլեր տիր։

Լէվանտ (Իթալիա).— Ինկիլթէրանընդ Գահրը Սէֆիտ ատանմասը գօմանտանը ամիրալ Սըր Մ. Ֆիլիպ Սէյմուրը Թան-Թը գօմանտասընատ օլարագ 17 սէֆա-ինատէն միւրէթէպ պիր Ինկիլիզ ֆիլո ատանմասը՝ եվվելքի կիւն Լիվոռնօյա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

(Պէյօղլունատա քիչատ օլընան Ֆրան-սզ պագգալիյէ մաղազասընընդն իլանը ի-չիւն սօն տահիֆէմիզէ միւրաճաաթ օլընա)։

ԿԵՐՄԱՆԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹ

(29)

ՍԱՍՆԱ ԱԼԻՖ

Լուսնի գլխամի գեղեցիկ գաղի իսկությամբ։—Շուտա պիր նեղիթեն հասել օտար լոր։—ասաց գաղտ, բոլոր զբոսորը ճանաչելու։—Գիր նեղիթեն հասել ինչ, պիր լեր։ Գեղեցիկ գաղտիկ ֆանտազիայի գաղտնիքներ։

Բոլոր փարքերի պիր իլսրելել լարիների պիլսրեր։

—Ի՞նչ ասաց, զոնի, ինչ չեմ ասրասում ասր։ Ֆեստիվալը գիրեգնդել մի ֆանտաստիկ բիզնես։ Գաղտնի գաղտնի գաղտնի գաղտնի գիրեգնդ։ Ասաց գաղտ։

տի. զիրա Փիեր չենլիքլերինե Ֆրանսանդն տահա բարլագ պիր սուլթեթե իլթիրաք իթմէտիկինէ թէէսուիթ իթմէքչե, վե Այէմանիա սուլարընտա Ֆրանսրգ վէ Ռուս տանամալարընդն եէքտիկերէ տօսթլըգ ալէամէթի օլարագ թեվէճճիհ-քարանէ նիւմայիշլեր իճրա իթմէլերինտէն հագգ իթմէմէքտէ իտի։

«Զէման միւշարէլէյհին իսթիֆասը գապուլ օլընմատը։ Մ. Հէրպէթ պու քէրրէ եէնիտէն իսթիֆա իթմիշ, վէ պունա սէպէպ օլմագ իւզրէ քէնտիսինին Պէրլին սէրայը նէգտինտէ եվվէլքի կիպի արթըգ հիւսնիւ գապուլ կէօրմէտիքտէն մաատա, հաթթա խաթրա տօգունան պագը իթիրագաթ վէ իսթարաթ տախի վագը օլարզընը արզ ու իշար էյլէմիշ տիր։

«Պատէհու սէֆիրէթխանէնին ատթալ նավալը մատատսի իւռէթ կէօլիպ, պու վագտա՝ Մ. Հէրպէթին պիւսպիթիւն սընըրարընա տօգունմէշ տրը։ Էյհաբը միւշարէլէյ՝ քէնտի սէֆարէթ մէմուրիյէթինտէն թիքրիմիշ օլարզընը աչրգտան ատչրա պէյան իթմիշ տիր։»

*
* *

Ֆրէնչ-ֆրէնչերը Զայնանդ նամ Այէման կագէթասը՝ մարգի տր Նօայլն Ֆրանսա թարաֆընտան Պէրլին սէֆարէթինէ նասպընտան պահս իտէրէք, պէրվէճճը աթի պէյանը միւթալա իթմիշ տիր.

«Մարգի տր Նօայլ՝ միւխթէլիֆ սէպպէրէք մէպնի Պէրլին սէֆարէթինէ բէք միւնասիպ տիր։ Միւշարէյէ՝ մէկքիւբ բայիթախթտա հիւսնի գապուլէ նաիլ օլաճագ, վէ էկէր միւմքին օլուրսա՝ Այէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա էյան մէվնուս օլան վէ պինինպէ հիւսնի հայաէ պուլընան միւնասէպաթը մուհաֆազա վէ իսլահ իթմէկէ չիպհէսիզ մուվաֆֆագ օլաճագ տրը։»

Ամերիգատա Սէն-Լուի չէհրինտէ վուգու պուլարընը եռազրդրմէզ գասրկա էանասընտա միթէատատա եանկընլար զուհուր իտէրէք պիր խայլի պինալար եանմրշ տրը։ Գասրկանդն թէէսրիհնէն պէօյիւք պիր մաղազա երգրլարագ, էնգազ ալթընտա 35 քիչի գալմշ տրը։

Ֆոխիրնէ 200 գասատ գրզ ատմէկ պուլունան պիր սիկարա ֆապրիքասը երգրլրգ խարապ օլմուշ օլարզընան, էնգազ ալթընտա նէ գասատ նուիուս գալարզը հէնուզ մտիմ օլմամշ տրը։

Մէն-Լուիտէ 200 քիչի թէլեֆ վէ 300 քիչի մէճբուհ օլարզը կիպի, տիկեր չէհրլերտէ տախի վէֆաթ իտէնլերին ատէտի 30տան 50յէ գասատ չրզբյօր։ Մատտի խասարաթ եանընդ Սէն-Լուիտէ 30 միլեոն ալար թախմին իտիմէքտէ տիր։

ՊԻՐ ՄԱՏԱՄԸՆ ՍԸՐԴԱԹ ՄԷՐԱԳԸ

Պազը ատամարընն թապաթատան սրգաթա միւսթատ վէ մէյեալ պուլընարգլարը, վէ պու միւտիրշ խասթալրզա «մանիտի սրգաթ»թէամիյէ իտիտիկի՝ թապպլերճէ մամիւմ տիր։ Մատազլամն, պու խասթալրզա տիւչար օլանլարը նէ սէրվէթ, նէ միճազաթ, նէ նասիհաթ, նէ պիր շէյ՝ սրգաթատան մէն իտէմէգ։ պունլար պիր չէյի կէօզլերինէ քէստիրիպ ատ աչբրամագլար իսէ՝ միւմքին տէյիլ ուլույամազլար, բանաթ իտէմէյլեր։ նիհայէթ հէր չէյի կէօզէ ալբգ իսթէտիքլերի չէյի պարար։

Աիրինէ վարիտ օլան Լօնտրա կոլէթալարընտա օգրնարզընա կէօրէ, պու միւտիրշ խասթալրգ՝ էն բարագ պիր միսալ իլէ իսպաթ օլմամշ տրը։ Գասրկանդն թէէսրիհնէն պէօյիւք պիր մաղազա երգրլարագ, էնգազ ալթընտա նէ գասատ նուիուս գալարզը հէնուզ մտիմ օլմամշ տրը։»

Պագալմ մատամ Մինին Հօվարը տա պու խասթալրզա տիւչար օլմատրզ անլաշրլաճագ մը տրը։ Մերգում խասթա պիլէ օլսա՝ Երմէնի քիլիսէսի գարշրընտաքի խանէյի տախ իսթիյտար իթմիշ օլատուզընան, սապատատն էօյլէնէ գասատ միւրասաթ իտէնլերի մահալը մէգքիւրտէ թէասվի իտէէկի կիպի, էօյլէնտէն ապչամ գասատ տախի Պաղչէ Գարուսրնաքի մահալը մախսուսընտա մուայէնէ վէ թէասվի իտէէկինի՝ մուհթէրէմ միւլթերիլերինէ իլան իտէր։

հէրաթընը թագարգտան սընրա տիւյիւն էվինէ կիտէր։ Ուզագտան պիր սէյիրճի կիպի տուրաճագ եէրտէ կէլին իլէ կիվէյինին եանընտան այրրմայարագ, անլերէ պիրլիքտէ քիլիսէյէ գատար կիտէր։ Պատէհու թէքրար անլերէ պիրլիքտէ տիւյիւն էվինէ ավտէթլէ թատմտա հագըր պուլընը։ Եա միւսաֆիրլերին էլմայարընը, եա կէօզինէ իլիչէն գբյմէթատ էչեայը աչբրը։ Հիչ պիր չէյ պուլմագտա մէէյուսէն կէրի տեսնմէմէք իչին պիր ճանֆէս չէմիյէ օլսուն չարար իմիչ։ Պունտան հիչ պիր սուրէթլե քէնտինի մէն իթմէկէ մուվաֆֆագ օլմագ իմիչ։

Կէչէնլերտէ երինէ պէօյլե պիր տիւյիւնէ կիթմիշ, քիլիսէտէ պուլընարգտան սընրա գիչաֆէթե տախիլ օլմուշ. տիւյիւն խալգը պու մէճհուլ գարբյբ թանրմատրգարը հալատ, գբլըզնա գրյաֆէթինէ ալտանարագ պիթթատ չիւահէ իթմէմիշլեր։ Հաթթա հէր միւսաֆիրտէն գիյատ տէ իքրամ էյլէմիշլեր։ Մերգումէ՝ թատմտան սընրա էօթեյէ պէրիյէ կէօզ կեգտիրերէք, պիր չէյ աչբրմագ էմէլինէ տիւյմիւշ, վէ այնանդն էօնիւնտէ պիր գօնթէսին պրագմրշ օլարզը 300 ֆր.լրգ պիր չարգա իլէ 500 ֆր.լրգ պիր իյնեյի կէօրիւնճէ, հէման քէնտի չարգասընը պրագրպ անը կկյմէք վէ իյնեյի թագմագ իսթէմիշ օլարզընտան, նասրլա խանէ սահկպի պունրն ֆարգրնա վարբպ, հէման պիր բօլիս կէթիրթմիշ տիր։ Բօլիս օդէնկին գարբյբ պաչընտա գօնթէսին չարգասը վէ իյնեսի պուլընարզը հալտէ տէրտեսթ էյլէմէշ տիր։

Պունտան սընրա, զապթա թարաֆընտան մէրգումէնին խանէսի արաչթրբրլբպ, հէբսի տէ տիւյիւնտէն չարնմրշ վէ իւզերլերինէ քէնտինին էլ եազբսբյա թարիխ վէ մէվգբլարը եազբմրշ 2-300,000 ֆրգ.լրգ էչեա պուլնմրշ տրը։

Ավիրէն իճրա գբլընտան մուհաքէմէտ, մատամ Մինին Հօվարը մահեամ սբրգաթ խասթալրզընա տիւչար օլուզը՝ վէքիլ թարաֆընտան տէրմէյան գբլընմրշ օլմաղլա, հաքիմ՝ մուհաքէմէյի տարր կիւնէ թաալիգ իտէրէք, ֆիլհագիգա մէրգումէտ մէզքիւր խասթալրգ պուլընրպ պուլընմատրը խուսուսը՝ բօլիս տարիբէսինտէն սօրուրմրշ տրը։

Ինկիլիթերատա մահեամ սբրգաթ խասթալրզը բէք չօգ օլտուզը կիպի, բէք չօգ ատամար տախի մահգա քէնտիլերինի գուրթարմագ էմէլիյլէ պու խասթալրզա տիւչար օլմուշ կիպի կէօսթէրտիքլերինտէն, զապրթաճա պիր տէֆթեր աչբմրշ տրը։

Պու տէֆթերտէ՝ մէզքիւր խասթալրզա տիւչար օլտուգլարը թէպէյլյիւն իտէնլերին էսամիսի վէ եէքեալի գայա օլնմրշ տրը քի, պունլարրն մէճմուզ չիմիքի հալտէ 800ի կէչմիշ տիր։

Մէկքիւր խասթալրզա օղրայանրն պիրի՝ պիր մաղազատան պիր չեմ աչբրմրզը սբրատա կէօրիւլեճէք օլուրսա՝ զապրթաճա թէվգիթի իտիլմէյիպ եա զէվճինէ, եա մէհնուպ օլտուզը ալիէ երքեանընտան պիրինէ պիր մէքթուպ կէօնտերիլիր։ Պունտան պաչգա մաղազաճրլար վուգուա կէլէն սրգաթատան տիկեր արգատաչլարընը տա խապերտար էյլէմէք, վէ խասթալրզ հալիյէ չամաղա ճիրաթ իտէն միւշթերիլերի հագգընտա մալիմաթ վերմէք իւզրէ պիլիթիւն մաղազալարա պիր թահրիրթը ուժումիյէ կէօնտերիրլեր։ Պունլար ալեյհէքսէր չու թարգտա եազըլար։

«Ֆիլան մատամ մահեամ սրգաթ խասթալրզընա օղրամրշ տրը։ Էկէր մաղազանրզա կելիրսե տրգգաթ իտինիզ. գօճասը ֆիլան սօգագտա ֆիլան նումէրօլը խանէտտ մուգիմ տիր։»

Պագալմ մատամ Մինին Հօվարը տա պու խասթալրզա տիւչար օլմատրզ անլաշրլաճագ մը տրը։ Մերգումէ խասթա պիլէ օլսա՝ Երմէնի Պաղչէ Գարուսրնաքի մահալը մախսուսընտա մուայէնէ վէ թէասվի իտէէկինի՝ միւհթէրէմ միւլթերիլերինէ իլան իտէր։

ԹԷԼԱՖԻՀԱԹ

Մուհաքզ վէ էվինը քիչար հաճը Շամի սատա. Ապաիր Բահման բաչա հազրէթլերինէ Թէրթիէն Բուսմէլի պէյլերպէյլիկի բայէսի Թէվֆիկ պուլրսմրզ տրը։

*
* *

Սէլանիք վիլայէթինտէ Թէգուչ գազասը գայմագամլըզը՝ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ մէէզուլարընտան Իպրահիմ Սամի պէյէ,

Գօսօվա վիլայէթինտէ Եէնի-Վարօշ գազասը գայմագամլըզը՝ Մէքթէպըմիւլքիյէի Շահանէ մէէզուլարընտան Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Տէրսասատէթ Իթթիհաֆ մահքէմէսի ազա միւլազիմլիկի՝ իլավէի մէմուրիյէթ օլմագ իւզրէ, մահքէմէի մէզքիւրէ Ճիւնա գրսմը պաչ քեաթիպի Նիհատ, վէ Ճինայէթ գրսմը պաչ քեաթիպի Շեվքէթ պէյէրէ,

Տէրսասատէթ Պիթայէթ մահքէմէսի միւատտաիի ուժուրի մուավինլիկի՝ մահքէմէի մէզքիւրէ Իսթինթագ տահրէսի զապթ քեթէպէսինտէն իզզ. Սատրէտտին պէյէ Թէֆվիզ պուլրբլրը, վէ մումթէյէիմին էմրը Թահլիֆէրի ալէյհուսուլ իճրա գբլընմրշ տրը։

*
* *

ՆԻՇԱՆ

Մապէյնը Հիմայունը ճէնապը Միւլիւքեանէ պաչ քեաթիպի սթուֆ. պէյ էֆ. հազրէթլերինին քերիմէի իֆֆ. հանրմ էֆէյ Ձնճի ըուեթպէէն Շէֆգատթ նիշանը Հիմայունը ինան պուլրսմրզ տրը։

ՐԷՍՄԻ

Մապէյնը Հիմայունը Միւլիւքեանէ պաչ քիթապէթը ճէլիլէսինէ էտրնէ վիլայէթինտէն Թագաիմ գրլընան ֆի 20 մայիս սէնէ 312 Թարիխի Թէլեկրաֆնամէէնին սուրէթի տիր։

Սայէի մուվաֆֆագբյէթվայէի ճէնապը Բատիյահիտէ նէչր օլընան իսլահաթ լայիհասընտա միւնտերիճ մուգարրէրաթ մուճիպինճէ, մէքեաթիպը ղայրը Միւսիմէյէ մուայիմիրը Թային օլունտրը, վէ ժանտարմա այայրնա 100ճէ 10 նիսպէթինտէ էֆրատը ղայրը Միւսիմէ գայտրնա պայլանըլարը, վէ աչարրն Թէսլիսէն (իչէ Թագսիմ իտիրէրէք) արագի վերկիսի իւզերինէ գամրը Թէճրիւէսինին իճրատը իչիւն, մէրքէզ գազասը նիւմունէ ինթիխապ իտիրէրէք, տէֆթերտարը վիլայէթին ըիյասէթի ալթընտա Թէչքիլ գրլընան գօմիսիօն մարիֆէթիյէ մուամէլաթրընն չու պիր գաչ կիւն իչինտէ իքմալի մէմուլ պուլընարզը, վէ պու կիւն տախի Թէֆրիգ ճէմիյէթինին ագտը.յա տավաթը մէֆրուզէի ճէնապը Խիլաֆէթէնահի Թիգքեարընան սընրա, մէճլիսը իտարէի վիլայէթ իչիւն լազըմ կէլէն ագանրն ինթիխապա արզ իտիտիկի մաարուզ տրը. օլ պապատ։

*
* *

Մէմուրիյէթը ֆէվգէլատէ իլէ Մօսգուայաս իդամ օլընան տէվլ. Զբյա բաչա հազրէթլերինէ Բուսիա իմբէրաթօրը հազրէթլերի ճանիպինտէ Սէն Այէքսանտր Նէվսքի, վէ Մապէյնը Հիմայունը ճէնապը Միւլիւքեանէ քեաթիպլերինտէն ատթուֆ. Ֆարգ պէյ էֆ. իլէ՝ Շուրաի Տէվլէթ ազասրնտան սատատ. Գօսթանթէն էֆ. հազարաթընա, վէ եավերանը հազրէթը Շէհրիյարինտէն միրիլիվա սատատ. Ֆարգ բաչայա իթա օլընան Սէնթ Սթանիսլաս նիշանլարընն միւշար վէ մուամիյէյինէ Թարաֆընտան գապուլ վէ լեռել իյաագ Թաալիգի խուսուսընա պիլիսթիյգան միւսատատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիչահի երզան պուլրբլմրզ տրը։

*
* *

Սայէի գուտրէթվայէի հազրէթը Թիլֆէթբէնահիտէ վան, Գասթամունի, Պիթլիս, Մուսուլ, Թրապիզոն, Տիարպէքիր, Գօնեա, Մամուրէթ իլ Ազիզ, Ատանա, էնգարէ, Հալեպ, Խուտավենտիկար, Սիվաս վէ Էրզրում վիլայէթլերինտէ տախի իլմն ու ասայիշ պէրքէմալ օլտուզը՝ մագամը սամիր Սատարէթբէնահիյէ վարիտ օլան ֆի 21 մայիս սէնէ 312 Թարիխլի Թէլեկրաֆնամէլերտէն անլաշրլմրզ տրը։

ԻԼԱՆ

Պաղչէ Գարուսրնաա 27 նումէրօլը խանէտ մուգիմ տիր Թապպի Միհթէվլեան էֆ.՝ միւլթերիլերինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պու տէֆա Գասրքէօյիւնտէ վագը Երմէնի քիլիսէսի գարշրընտաքի խանէյի տախ իսթիյտար իթմիշ օլատուզընան, սապատատն էօյլէնէ գասատ միւրասաթ իտէնլերի մահալը մէզքիւրտէ թէասվի իտէէկի կիպի, էօյլէնտէ ապչամ գասատ տախի Պաղչէ Գարուսրնաքի մահալը մախսուսընտա մուայէնէ վէ թէասվի իտէէկինի՝ միւհթէրէմ միւլթերիլերինէ իլան իտէր։

8—1

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻԹԷ ՎԷ ԳՕԼԵՐՈՒ

Իսքէնտէրիյէտէ հիւքմէթերմա օլան գօլերա եավաչ եավաչ ազայմազա պաչլամըշ իսէ տէ, պիլաքիս Մրսըր գրթասրընն տախիլի էյայէթերինտէ եայլրմագտա օլարզընտան, քէյֆիյէթ պու քերրէ Մրսրը խըստիվիյէթինճէ նեգարը տիգգաթա արընարագ, խասթալրզընն թէքրար եայլրմասընա մէյտան մէրիյմէմէք իւզրէ Մրսրրն տախիլ էյայէթերի միւվարէտաթը հագգընտա իթթիխազ գբլընմրշ օլան թէտապիրը թէհաֆիզիյէնին արթըրրմասը գաբարլաչտրրլրմրշ, վէ պու սրրատա Մահմուտիյէ գանալը սուլարը վասրթասրյա խասթալրզընն եայլրմասընրն էօնիւ ալընճագ թէտապիրը մախսուսէ գարարլաչարրլրագ, մէզքիւր գանալն էդպէ նամ մահալէ գատար օլան սէվահիլ չէտիսէն մուհֆազա ալթընա ալընարագ, մէվճուտ կարտիյանլարընն ատէտի արթրրլրմիշ տրը։ Գանալ էչինտէ իճրատի սէյր ու սէֆեր իտէն վարբրլար իլէ իչինտէքի էֆրատրն ճիւմէսի մուայէնէի թրպպիյէյէ թապի օլաճագլար տրը։

*
* *

Իզմիրին Գլազօմէն թէհֆիզուխանէսինտէ կէչէն բէնճէնպէհ կիւնիւ 300տէն զիյատ եօլճը՝ գարանթինա միւատտէթլերինի իքմալ իթտիքլերի, վէ չիմտիլիք օրատա 1000 քիչի մէվճուտ, վէ ճիւմէսինին սրհհեթի եերինտէ օլտրզը՝ չէհրը մէզքիւրտէն իչար օլընը.յօր։

Իզմիրտէ չէչէք խասթալրզը տրթմագտա տրը։

ՀԻՄԱՆԴԱՆՈՅԸ

13 մայիս 1896 Թրզգարու

... Խմրագրպետ,

Արեւելէ մէջ վերջին անգամներ կը կարդանք քանի մը յօդուածներ, որք Ազգ. Հիւանդանոցը՝ բարեկարգութեան գագաթնակէտ մը հասած կը հռչակեն եւ հիւանդապահներու համար յատկացեալ դասընթացքի մը առթիւ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի պաշտօնեայները ուղղուելու կարգին բերուած։

Մենք դիւրաւ հաւատացողներէն չենք, ինչպէս չատ բաներու ի Հիւանդանոց, նոյնպէս այս յայտարարութիւններուն. Ազգ. Հիւանդանոցի համար ցարդ գրուածներուն, թեր ու դէմ զուցուածներուն եւ տարբերնակ պատմուածներուն մեր այնչափ խելքը չհասնելով հանդերձ, կատարելապէս համոզուած ենք թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցը վերէն ի վայր, մեծ յեղաշրջումի մը կը կարօտի, որպէս զի այդ հարիւրաւոր խեղճ պատապարեալները խաղալիք չդառնան այլ եւս այս ու այն անձանց քմահաճութեանց եւ միանգամ ընդ միշտ ազատի այն միակ պատուաբեր ազգային հաստատութիւնը ընդհանուր ազգին վրայ արտա մ'ըլլալու վտանգէն։

Արդարեւ մենք ալ դիւրութեամբ ամեն զուցուածներու ականջ կախողներէն չենք եւ քիչ մ'ալ կասկած պիտի ունենայինք որ, մի գուցէ այդ ըսուածներուն չատը ճամբուած պաշտօնէից կողմանէ տերիւրուած տուրիւններ լլնէին. սակայն ամիսէ մը ի վեր հետաքրքրուելով այս սուրբ յարկին վրայ գրուած ու հրատարակուած յօդուածներէն, իբրեւ սիրող ազգային այդ միակ հաստատութեան, պատեհութիւն ունեցանք քանի մը անգամներ Հիւանդանոց երթալ եւ անձամբ անձին ստուգել։ Հրատարակուած այն նորանոր ու նշանաւոր փոփոխութիւնները, որք առանց հոցին ու մսին վրայ օխա մը աւելցնելու հարիւրաւոր ոսկիներու աւելորդ ծախքեր ընելով, ի լուր աշխարհի կենդանութիւն ու զարկ տուած էին այս հաստատութեան։

Մեր հիւանդաց սնարին քով կատարած հարցափորձերով, Ներսէսեանի եւ պատասխանելոց մէջէ հարկ եղած տեղեկութիւնները քաղելով, դիտեցինք որ ամենուն բերնին մէջ վերջերս հրատարեալ Տնօրէնի մը մատուցած պատճառաբանեալ հրաժարականին վրայ կը խօսուէր. հրաժարական մը՝ որ կրնէին թէ՝ ամբողջ տեղեկագիր մը կարժէր այն. մինչդեռ ասոր հակառակ, ինչպէս հրատարակուած էր լրագրաց ոմանց մէջ, այդ անօրէնն ոչ թէ հրաժարած, այլ ինչ ինչ կարգապահութեան խնդիրներու համար հրաժարեցուցուած էր Հոգաբարձութեան կողմէ։

Հանելուկ մը երեւցաւ այս մեզի համար. գժբաղդաբար մենք այդ Տնօրէնը անձամբ չէինք ճանչցած, եւ ժամանակին ատոր պաշտօնէութիւնը պաշտօնապէս հրատարակուած եւ ինք հրապարակի ծանօթ անձերէն չըլլալուն, չէինք կրնար դուշակել եւ միեանոյն ատեն ըսուզապէս գիտնալ թէ՝ ի՞նչ բարքի եւ ի՞նչ կարողութեան տէր անձ մ'էր այն. սակայն անչուշտ վարչական գաղտնիք մը կը կենար անոր կամովին հրաժարման եւ ծանուցեալ հրաժարեցուցման մէջ։ Ամենքը կրէին թէ՝ ինչպէս նաեւ բժիշկներն ամբողջովին, խիստ ու անաչառ պաշտօնեայ մ'էր այն, չափազանց պրպտող եւ միակ արժանաւոր անձը այդ պաշտօնին, որ ահ ու սարսափ ազդած էր միահաղոյն բոլոր պաշտօնէից, սակայն միւս կողմէ անչուշտ գէշ բռողներ ալ պիտի գտնուէին անոր նկատմամբ, բայց մենք չտեսանք նոյն իսկ բժիշկներու մէջէ, որ անոր խստութենէն ահաբեկիլ սկսած էին արդէն։ Շատ ջանացինք այդ հրաժարականին օրինակը ձեռք ձգել հոն, այլ ի զո՞ւր, հակառակ Հիւանդանոցի գրասենեկին մէջ մտերիմներ ունենալու։

Նոյն միջոցին բարեկամ մը յիշեցուց մեզ թէ՝ այդ հրաժարեալ Տնօրէնն Հիւանդանոցէ չատ հեռու չէր գտնուեր եւ կրնար զիս անոր ներկայացնելով հետաքրքրութիւնս գոհացնել. իրօք այդ մարդը խարուելով մեր Հոգաբարձութեան անդամոց կրկնակի խստութիւններէն եւ ահիպութիւններէն, պարտաւորուած էր իւր տունն ու գաւակները մէկ երկու ամիսէ ի վեր փոխադրել Եէթիքուլէ, բաւական ծախուց եւ պարաքի ենթարկելով ինքզինքը, որպէս զի մտ ըլլայ անոնց, եւ իր պաշտօնի պարտականութեան հետ կարենայ խղճի մտօք կատարել նաեւ իւր տան եւ գաւակներու պարտականութիւնն ալ. եւ դեռ իր տունը չը կահաւորած հրաժարական առլու կը պարտաւորի, եւ Զատկի օրով կընդունուի հրաժարականը գթութեան պաշտօնեաներէն եւ անմիջապէս կը հեռացուի այն յարկէն. ի՞նչ գաղտնիք... արդեօք Ազգ. Հիւանդանոցին այժմեան վիճակը ամէն առաւկէտով լաւ տեսնող վճռական անմեմար պաշտօնէութիւնն պիտի հանի՞ այս մասին պէտք եղած բացատրութիւնները տալ հրապարակաւ։

Շատ հարցումներ ունինք ընելիք թէ բժշկական մարմնոյն եւ թէ իր օրով պաշտօնի վրայ գանուղներուն։ Սակայն մեր յեռագայ յօդուածներուն կը թողունք զանոնք եւ պիտի չանանք մի առ մի ու տեղն ի տեղ ապացուցուած անհերքելի ճշմարտութիւնները երեւան հանել։

Իրաւ է թէ՝ նախկին Տնօրէն Աբիկեան էֆ.ի խոստացած էի իւր հրաժարականին օրինակը, զոր դժկամակելով յանձնած էր մեզ, դուրս չհանել բնաւ, այլ սակայն չուզելով հանրութեան շահուն վերաբերեալ գործերու մէջ լռութիւն պահել՝ հարկ կը համարինք հրատարակութեան տալ իւր հրաժարագիրն, եւ յաջորդ յօդուածներով խօսիլ մատակարարութեան, պաշտանէից ու այլոց վրայ, զոր քաղած ենք ուղղակի ներքին աղբիւրներէ։

Անուանեալ հրաժարեալ Տնօրէն Աբիկեան էֆ.ի հրաժարականի պատճէնը ուղեալ Առ Պատ. Հոգաբարձութիւն.

«Աղնուազուն Տէրք,

«Նկատելով որ մինչեւ ցարդ իմ Տնօրէնի պաշտօնս անաւանական եղած է միայն, մէկէ աւելի Տնօրէններ գանուելնուն պատճառաւ, եւ մեծագոյն անանձնութիւնները ու զեղծումները կը գործուին առաւել բարձրագոյն հրամանատրով, որով Պատ. Հոգաբարձութեանդ հրամանները յարգելու եւ յարգել տալու համար գիշեր ու ցերեկ քաջած յոգնութիւններս ու ջանքերս անտես ու անարդուն կը մնան ի վնաս այս սուրբ զբաղութեան յարկին,

«Նկատելով որ, ո՛չ թէ իբրեւ վարձկան պաշտօնեայ, այլ իբրեւ զաւակաց հայր եւ իբրեւ յանձնարարեալ խղճամիտ ազգային անհատ, ընդհանուր ազգին կամաց ու առօրեայ պահանջից համեմատ ամբողջ ըրածներս, առանց քննութեան ու ստուգութեան բովէն անցնելու, ոմանց չահուց եւ պաշտօնավարութեան չյարմարելուն համար, չարաչար կը մեկնուին եւ յոռի ենթադրութիւններու տեղի կուտան,

«Նկատելով որ, նոյն իսկ Պատ. Հոգաբարձութենէդ ստացած մինչ 3000 Ղ. պարտէզի, հենդեսներու եւ այլ կարեւոր նորոգութեանց համար ծախսելու արտօնութիւնս, նաեւ յօդուտ ջրի նուազութեան առաջն առնելու գործածելով եւ խղճմտաբար գործելով հանդերձ, նորէն զանազան առարկութիւններ կը ծագին ու վնասութիւն եւ ցաւ կը պատճառեն ինձ,

«Նկատելով նաեւ որ մէկ քանիներու չառաթանութիւնն ու կեղծաւորութիւնը աւելի յարգ կը գտնեն ոմանցմէ առջեւ եւ լռութեամբ ու խոնարհութեամբ պարկեշտօրէն գործողը եւ պատասխանատուութիւնը ամբողջ նշանակութեամբ հանկցող մը արհամարհանքի կենթարկի, եւ այս պատճառաւ համոզուելով նաեւ որ քանի այս յոռի մատակարարութիւնը ու անհեռատես վարչութիւնը չարունակուի ի հաշիւ ազգասէրց, գործադիր պաշտօնեայն պատասխանատու պիտի մնայ առաջի Աստուծոյ, առաջի Ազգին եւ առաջի մարդկութեան, կը փութամ սոյն ներկայ գրութեամբս հրաժարական մատուցանել Պատկ. Ժողովոյդ մարտ 20է սկսեալ, ընդհանուր օրինաց համեմատ մէկ ամիս պայմանաժամ խնդրելով, որպէս զի կարենաք մինչեւ այն ատեն արժանաւոր յաջորդ մ'ընտրել ինձ, յաջորդ մը՝ որ սակայն կարենայ ո՛չ թէ աղքատ ու խնամքի կարօտ պատապարելոց, այլ միմիայն մէկ քանի մասնաւորներու փափաքանաց գոհացում տալ եւ զեղծումներն անտեսել, բնականաբար մինչեւ այն օր պատասխանատուն ճանչելով զինքս միեւնոյն կերպով, ինչպէս որ էի պաշտօնի ձեռնարկած ատենս։

«Հետեւաբար կը խնդրեմ որ, բարեհաճի Պատ. Հոգաբարձութիւնդ մէկը որոշել, որպէս զի մինչեւ այն ատեն կարող ըլլամ ինձ յանձնուածներն միառ մի ու մանրամասնաբար յանձնել անոր եւ մաքուր ու օրուան դուրս ելնել այս տեղէն։

«Իրաւ է թէ, Ձեր հրամանին համեմատ, ատենս տեղս փոխադրել չատպելով, մեծագոյն վնասուց ենթարկեցայ։ Սակայն վնաս չունի, թող այդ զոհողութիւնն ալ ազգիս աղքատաց սիրոյն ըրած ըլլամ եւ օգտուին անոնք»։

1896 մարտ 20

*
* *

Սոյն հրաժարագրոյ պատճէնը հրատարակուելէն եաք, մեր ընթերցողները կը թողունք յաջորդ յօդուածի մը։

***

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

Եէնի Գարու չրմէնարքէր սթասիօնընտա գահվէճիլիք իտէն Նաիլ նամ չախսըն քէյֆիյէթը գաթիլնտէն տօայը Շեվգի նամ չախսըն մուգատտէմա ճինայէթ Մահքէմէսինտէն 15 սէնէ քիւրեկէ գօնբրմասընա տաիր վերիւլէն իլամ՝ Մահքէմէի Թէմեիզ ճէգա տաիրէսինտէն պագը էսպապը գանունիյէյ մէպնի նագգ օլընրպ, մուհաքէմէսի տիւն ճինայէթ Մահքէմէսինէ Թէքրար կէօրիւլերէք, մէրգումշեվգինին բրզընը մուհաֆազա իթմէք իչիւն մէրգումը գաթլ իթմիշ օլատուզը գանչըլմասընա մէպնի ճէգատան մուաֆիյէթինէ գարար վերիմիշ տիր։

—Պէյօղլընատա Գագանճը մահալլէսի սաքինլերինտէն Զարզըզը Բաիֆ, Արապ Իպրահիմ, գանունտրճը խալիտ վէ Եօրկի վէ Ենսթաս նամ չախսլար՝ եվվէլքի կէճէ Թագսիմ ճիվարընտա էբթայօֆօս գագինօսընտա պէրապէր իչրէթ իթթիքտէն սօնրա, գագինօճը Թարաֆընտան բարա իսթէնիրտիքտէ հիատէթլէնէրէք, մէրմէր մասա, գատէհ վէ սարիբէյի գբրբպ, վէ պիր Թագըմ ըզգայէթլերտէ պուլընարզդլարընտան, ճիւմէսի պիրէէն զապթէնա օլընմրշլարը։

—Բուսմէլի Հիսարընտա սաքին Շեվքէթ էֆ.՝ զէվճէսսիի տարպ վէ ճերհ իթմիշ օլարզընտան, Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի ճէգա տաիրէսինտէն պիր այ միւտտէթլէ մահպուսսիյէթինէ գարար վերիմիշ տիր։

ԹԻՒՃԱՐ ՊԷՕՆՆԱՄԷՍԻ

Էֆէնտիմ,

—Մարիմիս ալիւէրի օլատուզ իւզրէ— 1890 յուլիս 1 Թարիխինէն իթթիսարէն Գէրէսթէճիլերտէ վագը՝ բէսէրիմիզէն մունթէգիլ 338, 340, 6, նումէրօլրլա մուրագամ տիւքքեանլարտա պիրտէրիմ Ստեփան էֆ. Գարՙօղլանան իլէ միւլթերէքէն իճրա իթթիկմիզ քէրեմթէհիլիք մուամէլաթընը պունատ ատէմ 23 յունիս 1895 Թարիխլի պիլանչօ վէ իպրանամէ մուճիպինճէ պիլքիլլիյէ թասֆիյէ վէ բուլէթ իտէրէք, հէր կէօնա մուհասէպէ վէ ալեագամընը գաթ էյլէմիշ իտիք։ Պու քերրէ սէքեաքինը մէզքիւրէ իսթանպուլ միւլթերիլերինէ իլան ու պէյան իտէր։ Միւլթերիլերին ատրէալերինի էյլեէ Թարիխ իթմէլերի բէճա օլունը։

4—4

ԱՌԱՋԱՎՈՐ ԳԻՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՎ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ ՄԵԿ ՏԱՐՈՒ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ԳՈՒՆԱՎՈՐ

ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ

ԳՈՒՆԱՎՈՐ

ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ ԵՎ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ԳԻՆԵՐԸ

ՄԵԿԵՆԵՆԵՐ ԿԱՄՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ԵՎ ՄԻՆՉԵՎ ԱՅՍՕՐ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԳԻՆԸ